

THESES,

IN EXERCITIUM STIPENDIARIORUM
AD ACADEMIAM IMPER. ABOËNSEM
PUBLICE VENTILANDAS

PRÆSIDE

MAG. JOHANNES GADOLIN,

CHEMIE PROFESSORE PUBL. ET ORD. ET EQUITE ORD. IMP. DE
S;TO WOŁODIMIRO IN IV:TA CLASSE,

DEFENDET

ADOLPHUS WILHELMUS DAMMERT,

STIPENDIARIUS DE LA MYLIANUS, ABOËNSIS,

In Auditorio Philosophico die XV Novembris MDCCCXX.

horis a. m. solitis,

ABOË, Typis FRENCKELLIANIS.

Thesis I.

Quoniam nulla materiei mutatio sine particularum motu concipi potest, judicamus phænomena omnia chemica, quibus novæ producuntur indoles corporum ad se mutuo applicatorum, tribuenda esse viribus partes illorum ad varios motus incitantibus vel compellentibus.

Thes. II.

Quemadmodum motus corporum integrorum originem suam numquam non impulsibus extrinsecus datis debere videntur, sic autumamus vires, quæ mutationes indolis corporum efficere valent, contineri in substantiis numquam quiescentibus, particulas corporum objectorum agitantibus.

Thes. III.

Qui ex phænomenis æquilibrii concludunt, vim corpori cuidam insitam evanescere posse, certe non perpendunt eandem sese alia ratione exercere posse, quam qua sensus nostros ferire solet. Quieta enim numquam erit vis, quæ, licet nobis interdum sit occultata, occasione data sese iterum manifestat.

Thes. IV.

Præcipua differentia inter organica & anorganica corpora ita nobis manifestari videtur, ut in illis mobiles semper partes

tes constitutivæ perpetuo nisu ad æquilibrium tendere cernantur, in his vero quietas manere, cum æquilibrium aut jam attigerint, aut per causas extraneas ruptum facile recuperent.

Thef. V.

Recentior Chemicorum experientia probabilem reddidit opinionem, quod corpora omnia ex radicalibus inflammabilibus orta sint; itaque cum horum singula proprietatibus gaudent nonnullis, quibus metalla vulgo distincta fuerunt, incerta evasit metallorum definitio, nisi eorum nomine intelligantur cuncta corpora inflammabilia. Quod si vero nomine metalli speciatim cognoscendus sit quis inflammabilium ordo, præcipuum respectum ponderis specifici habendum esse contendimus.

Thef. VI.

Quamvis nondum decisum esse existimemus, an in sulphuretis alkalium & terrarum bases sub forma radicalium inflammabilium lateant, valde tamen nobis probabile est, facultatem pyrophori, ex alumine & carbonum pulvere per unctionem confecti, sua sponte se accendendi deberi radicali potassæ, sub operatione ad naturam inflammabilem reducto,

Thef. VII.

Inflammationes corporum, quas generatim oxydationes appellaverunt Chemicæ, easdem conjunctioni cum basi aëris vitalis tribuentes, nuper compererunt non raro succedere ubi cum gase hydrogenico junguntur inflammabilia. Propterea minus recte oxygenii adhuc nomine appellatur substantia inflammationes efficiens. Falsitas hujus denominationis inde quoque apparet, quod sciamus, alkalia atque terras similiter ac acida sub his operationibus produci,

Thef.

Thef. VIII.

Novas oxygenii modificationes cum theoria compositionis aquæ ex oxygenio & hydrogenio plurimis adoptata vix conciliandâs certius indicare videntur phænomena abundantissime a plerisque balibus salium, acidis, quin & ipsa aqua absorpti oxygenii nuper detecta.

Thef. IX.

Naturam argillæ, quod aquam copiose attrahat, ex ea emolliatur & ad figulina opera apta fiat, non esse terræ argillacæ puræ sive aluminæ propriam, satis evincere videntur hodierna experimenta. Consequenter vulgares argillæ habendæ sunt pro substantiis ex alumina cum silica aliisve acidis per chemicas vires ad formam salium basicorum confociata,

Thef. X.

Erroneam esse existinamus sententiam eorum, qui judicent corpora nigra præ reliquis sibi attrahere luminis substantiam, eamque inter particulas suas abscondere, alba vero eandem repellere; cum luculenter ostensum sit, alba potissimum corpora apta esse ad phosphoros per absorptionem luminis solaris producendos, nigra vero facultatem habere lumen destruendi, atque caloricum inde extricandi,
